

Ref.: 2022-01-D-38-cs-2

Orig.: CS

Učební osnovy předmětu český jazyk a literatura pro předškolní a primární cyklus Evropských škol (Český jazyk L1)

Syllabus for Czech Language I – Nursery and Primary Cycles of the European Schools

Approved by the Joint Teaching Committee - Meeting on 10 and 11 February 2022 – Online

Entry into force: on 1 September 2022

Obsah

Introduction	3
Einleitung	3
Introduction	3
1. Cíle vzdělávání	4
1.1 <i>Obecné cíle vzdělávání v Evropských školách</i>	4
1.2 <i>Obecné cíle předmětu český jazyk a literatura v předškolním a primárním cyklu Evropských škol.....</i>	4
1.3 <i>Specifické cíle předmětu český jazyk a literatura (L1).....</i>	5
2. Didaktické principy uplatňované při výuce předmětu český jazyk a literatura (L1).....	6
2.1 <i>Základní principy vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura.....</i>	6
2.2 <i>Výchovné a vzdělávací strategie.....</i>	6
2.3 <i>Organizační formy vzdělávání</i>	8
2.4 <i>Výukové metody</i>	8
2.5 <i>Diferenciace vzdělávání a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....</i>	9
3. Vzdělávací cíle a výstupy	9
3.1 <i>Specifické cíle, výstupy a obsah vzdělávání v českém jazyce v předškolním cyklu.....</i>	9
3.2 <i>Specifické cíle a výstupy vzdělávání v primárním cyklu.....</i>	14
4. Vzdělávací obsah ve vztahu k očekávaným výstupům v primárním cyklu	22
5. Hodnocení	37
5.1 Indikátory pro hodnocení výstupů v oblasti Rozvoj jazyka v 5. ročníku	38
6. Přílohy	41
6.1 <i>Organizace vzdělávání a časová dotace.....</i>	41
6.2 <i>Všeobecná kritéria pro dosažení vzdělávacích cílů předmětu</i>	42

Introduction

Curriculum development in the European School system explicitly originates from the Council Recommendation of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (Text with EEA relevance. ST/9009/2018/INIT).

In this sense, the Czech L1 syllabus focuses on the knowledge, skills and attitudes to be attained at the end of the primary cycle.

According to the syllabus policy in the European schools, the updated Czech L1 syllabus includes general objectives, didactic principles, learning objectives, content and assessment and allows the students' acquisition of these aforementioned competences.

The concept of the **Czech language and literature** subject is also based on the valid legislation for pre-primary and basic education in the Czech Republic and the documents applicable for the European Schools.

Einleitung

Die Lehrplanentwicklung im System der Europäischen Schulen geht ausdrücklich auf die Empfehlung des Rates vom 22. Mai 2018 zu Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen zurück (Text von Bedeutung für die EUA: ST/9009/2018/INIT).

Auf dieser Grundlage zielt der Lehrplan Tschechisch L1 (Muttersprache) auf die Kenntnisse, Fähigkeiten und Einstellungen ab, die innerhalb der Primarstufe zu erwerben sind.

Wie in den allgemeinen Rahmenbedingungen für alle Lehrpläne an den Europäischen Schulen vorgesehen, enthält der aktualisierte Lehrplan Tschechisch L1 Muttersprache folgende Kapitel: Allgemeine Grundsätze, didaktische Prinzipien, Lernziele, Inhalt und Leistungsbewertung. Er erlaubt den Schülerinnen und Schülern, die zuvor genannten Kompetenzen zu erreichen.

Das Konzept des Fachs **Tschechische Sprache und Literatur** basiert auf der geltenden tschechischen Gesetzgebung für den Früherziehung- und Grundschulunterricht in der Tschechischen Republik und den anwendbaren Dokumenten der ES.

Introduction

L'élaboration des programmes d'études dans le système des écoles européennes trouve explicitement son origine dans la recommandation du Conseil du 22 mai 2018 sur les compétences clés pour l'éducation et la formation permanentes (Texte présentant de l'intérêt pour l'EEE. ST/9009/2018/INIT).

En ce sens, le programme de la langue tchèque comme langue 1 (L1) est axé sur les connaissances, les compétences et les aptitudes à atteindre à la fin du cycle primaire

Selon la politique du programme dans les Écoles européennes, la mise à jour du programme de la langue tchèque comme langue 1 (L1) comprend des objectifs généraux, des principes didactiques, des objectifs d'apprentissage, le contenu et l'évaluation et permet l'acquisition des compétences, proposées ci-dessus, par des élèves.

Le principe de la matière "Langue et littérature tchèques" repose sur la réglementation en vigueur en République tchèque pour l'enseignement maternel et fondamental, sur les documents applicables aux Écoles européennes.

1. Cíle vzdělávání

1.1 Obecné cíle vzdělávání v Evropských školách

Vzdělávání v předškolním a primárním cyklu Evropských škol má dva cíle: poskytovat formální vzdělávání v různých oblastech a podporovat osobnostní rozvoj žáků¹ v širším sociálním a kulturním kontextu. Formální vzdělávání zahrnuje získávání znalostí a vědomostí, konceptů a dovedností. Žáci se učí popisovat, vysvětlovat, posuzovat a aplikovat své znalosti. Osobnostní rozvoj se odehrává v duchovním, etickém, sociálním a kulturním kontextu. Jeho součástí je osvojování si vhodného chování, porozumění prostředí, v němž žáci žijí a pracují, i rozvíjení vlastní identity.

Zmíněné dva cíle jsou nedílnou součástí konceptu uvědomění si bohatství evropských kultur. Toto povědomí a zároveň zkušenosti ze sdíleného života v Evropě vedou žáky k většímu respektu k tradicím každé evropské země i k uchování si vlastní identity.

Žáci Evropských škol jsou budoucí obyvatelé Evropy a celého světa. Z tohoto důvodu potřebují širokou škálu dovedností, aby uměli čelit výzvám rychle se měnícího světa. V roce 2006 Rada Evropy a Evropský parlament přijaly Evropský referenční rámec klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání, který zahrnuje osm klíčových kompetencí. Revidovaná verze Referenčního rámce klíčových kompetencí pro celoživotní učení byla přijata v roce 2018. Tyto klíčové kompetence všichni jednotlivci potřebují v rámci osobního naplnění a rozvoje pro aktivní občanství, sociální uplatnění a zaměstnání:

1. Kompetence v oblasti komunikace.
2. Kompetence v oblasti mnohojazyčnosti.
3. Matematická kompetence a kompetence v oblasti přírodních věd, technologií a inženýrství.
4. Digitální kompetence.
5. Personální a sociální kompetence a kompetence k učení.
6. Občanská kompetence.
7. Podnikatelská kompetence.
8. Kompetence v oblasti kulturního povědomí a vyjadřování.

1.2 Obecné cíle předmětu český jazyk a literatura v předškolním a primárním cyklu Evropských škol

Cíle a obsah předmětu český jazyk a literatura jsou stanoveny pro předškolní cyklus a pro primární cyklus a odpovídají požadavkům na humanisticky orientovanou koncepci výchovy a vzdělávání, jejímž smyslem je podporovat osobnostní rozvoj žáků v rovině kognitivní, psychomotorické, sociální a afektivní v širším sociálním a kulturním kontextu. **Výstupy pro předškolní cyklus jsou doporučené, pro primární cyklus závazné.**

Vzdělávání v předškolním a primárním cyklu má dětem a žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence, které jsou založeny na znalostech, dovednostech, hodnotách a postojích a projevují se v konkrétním jednání a v situacích blízkých životu žáků. K tomu významně přispívá mateřský/dominantní jazyk, který zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Znalosti a dovednosti osvojené v předmětu český jazyk a literatura jsou významné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako dominantního jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům vést kvalitní a efektivní mezilidskou komunikaci, vytvářet, chápat a vyjadřovat myšlenky, představy, pocity a názory.

Prostřednictvím předmětu český jazyk a literatura jsou žáci žijící v cizojazyčném a multikulturním prostředí od samého počátku vzdělávání seznamováni také s kulturou a historií českého národa tak, aby jim bylo umožněno osvojit si příslušné kompetence ve všech oblastech jazyka a získat národní povědomí v co největším možném rozsahu.

¹ Pro účely tohoto dokumentu je používán pojem žák ve smyslu žák/žákyně, stejně tak i pojem učitel ve významu učitel/učitelka.

Předmět český jazyk a literatura usiluje o celkový rozvoj osobnosti žáka prostřednictvím osmi obecných cílů:

1. vést žáky/žákyně k všestranné, účinné a otevřené komunikaci; podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
2. umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
3. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
4. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
5. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
6. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
7. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
8. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

1.3 Specifické cíle předmětu český jazyk a literatura (L1)

Prostřednictvím předmětu český jazyk a literatura dále vedeme žáky k:

1. souvislému a logickému vyjadřování v situacích, které vycházejí z jejich komunikačních potřeb, k rozvíjení a obohacování slovní zásoby a jazykových dovedností;
2. osvojení pravidel mezilidské komunikace, které jim umožní zvládat různé komunikační situace;
3. získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama;
4. osvojení čtenářských strategií vedoucích ke čtení různých typů textů s porozuměním a k samostatnému získávání informací z doporučených zdrojů;
5. individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání a pozitivního vztahu k uměleckým sdělením;
6. poznávání významných autorů slovesného uměleckého díla i dalších druhů umění založených na uměleckém textu;
7. seznamování s pestrostí světa prostřednictvím literárních textů a respektu k této pestrosti jako základu mezilidského soužití;
8. rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj vědomí vlastní národní identity a vztahu k rodné zemi.

Význam vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura spočívá především v rozvoji řečových dovedností a schopnosti aktivního naslouchání s ohledem na adresáta, komunikační záměr a komunikační situaci. Postupně je rozvíjena schopnost mezilidské interakce v psané podobě, a to jak v oblasti recepce, tedy čtení s porozuměním, tak v oblasti vlastní produkce. Na základě poznání jazyka a jazykového systému češtiny je podporována schopnost efektivně komunikovat v různých situacích a s různými partnery. Efektivní využití osvojených jazykových poznatků vede ke kultivaci autentické komunikace žáků.

Setkání s uměleckou literaturou slouží nejen k osvojování čtenářských návyků a dovedností, ale vytváří prostor pro získávání a posilování čtenářských prožitků a pro sdílení čtenářských zkušeností.

2. Didaktické principy uplatňované při výuce předmětu český jazyk a literatura (L1)

2.1 Základní principy vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura vychází z kognitivně-komunikačního pojetí výuky češtiny orientované na potřeby a rozvoj osobnosti žáka/žákyně. Oblast komunikace a rozvoj jazyka jsou při tom neoddělitelnými složkami. Prostřednictvím pedagogické diagnostiky žáků, stanovováním přiměřených a zároveň rozvíjejících cílů, respektováním různých stylů učení a typů inteligence, poskytováním dostatečného času pro zvládnutí úkolů směřujeme k naplňování individuálního přístupu. Učení v autentických a modelových situacích, které umožňují osvojování poznatků a dovedností využitelných v běžném životě, poskytuje žákům příležitost, aby si uvědomili smysluplnost učení a význam osvojevaného učiva pro život. Budováním partnerského vztahu mezi žáky a učiteli a žáky navzájem, založeném na vzájemném respektu a podpoře budujeme bezpečné prostředí, ve kterém je možné cíleně pracovat s chybou, podporovat sebereflexi a vést žáky k sebehodnocení.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Prostřednictvím výše uvedených principů směřuje předmět český jazyk a literatura k rozvoji osmi klíčových kompetencí žáků podle Evropského referenčního rámce pro celoživotní učení². Ty se vzájemně prolínají, i když jsou v tomto materiálu vymezeny odděleně. Cílem předmětu je umožnit všem žákům osvojení klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. K tomu slouží rozmanité spektrum výchovných a vzdělávacích strategií (společných postupů v rámci předmětu).

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie učitelů
v oblasti komunikace	<ul style="list-style-type: none">• nabízíme žákům rozmanité komunikační situace• učíme žáky zastávat různé komunikační role v modelových situacích• vytváříme prostor pro sdílení vlastních zážitků žáků, např. v rámci tzv. kruhu novinek, ranním kruhu apod.• poskytujeme žákům prostor pro neformální komunikaci např. při skupinové práci nebo při společných projektech• učíme žáky používat vybrané čtenářské strategie založené na metodách RWCT• vedeme žáky k porozumění různým typům lineárního i nelineárního textu• nabízíme žákům různorodé zdroje informací pro vyhledávání a dáváme jim prostor pro ověření fakt z druhého zdroje• pravidelně navštěvujeme školní knihovnu• poskytujeme žákům příležitosti pro tvořivou práci s textem, např. domýšlení textu, volné psaní• využíváme autentických situací pro písemnou komunikaci, např. psaní dopisu kamarádovi, pozvánka rodičům
v oblasti mnohojazyčnosti	<ul style="list-style-type: none">• vedeme žáky k využívání znalostí z cizího jazyka např. při rozšiřování slovní zásoby• vedeme žáky k hledání souvislostí mezi mateřským a dalšími jazyky• vedeme žáky k práci se slovníky
matematická a kompetence v oblasti přírodních věd, technologií a inženýrství	<ul style="list-style-type: none">• zadáváme žákům problémové a logické úkoly• poskytujeme žákům příležitost k řešení reálných nebo modelových situací i za pomoci osvojeného

² Příloha k Doporučení rady Evropské Unie ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (2018/C 189/01)

	<p>matematického aparátu, např. komunikace při nakupování</p> <ul style="list-style-type: none"> • využíváme odborné texty, např. encyklopedie a texty zaměřené na environmentální témata • učíme žáky pracovat s popisem pracovního postupu a s videonávodem
digitální	<ul style="list-style-type: none"> • máme stanovena třídní pravidla pro práci s technologiemi, která dodržujeme • dáváme žákům prostor pro vyhledávání informací z doporučených zdrojů s využitím digitálních technologií • vedeme žáky ke spolupráci i ve sdíleném digitálním prostředí • zařazujeme relaxační chvíle po práci s technologiemi • dáváme žákům příležitosti k psaní textů v elektronické podobě • učíme žáky dodržovat zásady bezpečné a etické online komunikace
personální, sociální a kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • cíle individualizujeme, aby každý mohl zažít úspěch • umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce, např. projekty, literární texty • žáky vedeme k sebehodnocení a ke spravedlivému hodnocení práce druhých • poskytujeme žákům prostor pro práci s vlastní chybou • plánujeme s žáky jejich učení • učíme žáky základům asertivní komunikace; mohou říci „ne“
občanská (otevřenost k okolí v kontextu Evropských hodin)	<ul style="list-style-type: none"> • řešíme s žáky třídní, školní nebo skupinové problémy formou projektů, diskusí (účast v žákovské radě...) • umožňujeme žákům spolupodílet se na vzhledu svého pracovního prostředí • máme stanovena pravidla komunikace (v rámci pravidel třídy), která důsledně dodržujeme
k podnikavosti	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k zodpovědnosti za splnění individuálního nebo společného úkolu • vycházíme ze zájmu žáků, např. při tematické výuce, projektech • učíme žáky pracovat ve skupině • učíme žáky hodnotit svoji práci ve skupině podle předem domluvených kritérií
v oblasti kulturního povědomí a vyjadřování	<ul style="list-style-type: none"> • posilujeme u žáků vědomí národní kulturní identity • seznamujeme žáky s existencí a hodnotami jiných kultur • pro ostatní členy komunity s žáky připravujeme vystoupení (hudební představení, divadelní představení, vystoupení u příležitosti oslav významných dnů apod.) • seznamujeme žáky s uměleckými texty • dáváme žákům prostor pro sdílení zážitků z četby literárních děl i zážitků diváckých, např. z návštěvy divadelního představení, koncertu, výstavy

2.3 Organizační formy vzdělávání

Organizační formy tvoří jeden ze základních prvků vyučovacího procesu vedle cílů vzdělávání, učiva, vyučovacích metod a učebních pomůcek. Ve vztahu k cílům vyučování jsou organizační formy prostředky, které se podílejí na realizaci vzdělávacích cílů. Ve vztahu k učivu tvoří konkrétní organizační rámec, v němž se uskutečňuje proces přetváření učiva, tj. soustavy poznatků a činností obsažených v učivu, do soustavy kompetencí, tj. vědomostí, dovedností a postojů žáků. Organizační formy zahrnují prostředí, ve kterém se vzdělávání uskutečňuje, časové formy organizace a organizaci vzájemné součinnosti učitele a žáků.

V průběhu vzdělávání je uplatňováno střídání různých organizačních forem:

- **Vzdělávání frontální/hromadné**, v němž učitel řídí učební činnost velké skupiny žáků současně, proces učení však probíhá převážně individuálně (včetně komunitního kruhu).
- **Skupinové učení**, které probíhá v rámci malé skupiny vytvářené učitelem podle různých hledisek (věk žáků, výkonnost, pohlaví, dovednost spolupracovat aj.).
- **Individualizované/diferencované formy vzdělávání** s cílem vytvořit vhodné podmínky pro všechny žáky přiměřené jejich předpokladům, schopnostem a zájmům.
- **Kooperativní učení** je postaveno na spolupráci žáků, kteří jsou vedeni k tomu, aby si rozdělili sociální role, naplánovali si celou činnost, rozdělili si dílčí úkoly, naučili se radit si, pomáhat, sladovat úsilí, kontrolovat činnost, spojovat dílčí výsledky do většího celku, hodnotit průběh a výsledky vzhledem ke stanoveným cílům a kritériím.
- **Projektové vyučování** zahrnuje práci na projektech různého rozsahu (krátkodobé i dlouhodobé), které mohou být realizovány v rámci individuálních i kooperativních činností.
- **Týmové vyučování**, ve kterém se dva nebo více učitelů sdružují, aby společně plánovali, realizovali a hodnotili určité vzdělávací aktivity.

Vyučující volí formy a metody výuky podle toho, které jsou v danou chvíli nejvhodnější pro pochopení látky a motivaci žáků.

Při skupinových, kooperativních a týmových činnostech je dle možností využíváno vzájemné spolupráce mezi žáky různého věku (ve třídách s několika ročníky, dle možnosti ve spolupráci s třídami mateřské školy nebo sekundárního cyklu) a různých schopností.

Výuka je podporována používáním didaktické techniky, využíváním speciálních výukových programů, videopořadů, audionahrávek a rovněž pravidelným využíváním školní knihovny.

2.4 Výukové metody

Metody slovní

- Monologické: vyprávění, prezentace, popis, vysvětlování, referát
- Dialogické: rozhovor, brainstorming, pojmové mapování, diskuse, dramatizace, situační učení
- Práce s učebnicí či s jinou knihou (encyklopedií, pravidly pravopisu, slovníkem) čtení s porozuměním, metody RWCT
- Aktivní naslouchání
- Čtenářská dílna

Metody názorně demonstrační

- Pozorování objektů
- Pokus
- Demonstrace (např. využití obrázků, fotografií, demonstračních karet)
- Projekce (např. výuková videa, motivační filmy)

Metody praktické

- Žákovské pokusy: zápis hypotéz, pozorování, výsledků
- Didaktické hry
- Práce s výukovými programy
- Výroba učebních pomůcek (např. tabulky, seznamy, definice)

2.5 Diferenciace vzdělávání a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání těchto žáků vyplývá z principu inkluzivního přístupu ke vzdělávání v systému Evropských škol. Je založeno na zohledňování jejich vzdělávacích potřeb (individualizace a diferenciace vzdělávání) ve vztahu k individuálním schopnostem a potřebám žáků. V případech, kdy individualizace a diferenciace ve výuce nejsou dostatečně účinné, podpora těmto žákům je poskytována na základě politiky podpor v Evropských školách. Pravidla poskytování jednotlivých podpor jsou schvalována Nejvyšší radou Evropských škol a jsou stanovena ve dvou dokumentech: Policy of the Provision of the Educational Support in the European Schools a Provision of Educational support in the European Schools – procedural document a v navazujících prováděcích předpisech.

3. Vzdělávací cíle a výstupy

3.1 Specifické cíle, výstupy a obsah vzdělávání v českém jazyce v předškolním cyklu

Obsah vzdělávání v mateřském jazyce respektuje společné kurikulum Evropských škol včetně jeho cílů a výstupů.³ V učebních osnovách českého jazyka jsou výstupy a obsah konkretizovány se zřetelem ke specifickým rysům českého jazyka. Obsah vzdělávání je stanoven pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 4 do 6 let. Je rozpracován v podobě výstupů a učiva k daným výstupům do oblastí, které korespondují se vzdělávacími oblastmi primárního cyklu: *Poslech a porozumění, Mluvená komunikace, Čtení s porozuměním, Psaná komunikace, Rozvoj jazyka*. I když je vzdělávací obsah českého jazyka členěn do těchto oblastí, je třeba zachovat integrované pojetí respektující přirozený a celistvý rozvoj osobnosti dítěte. Jednotlivé vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají a ovlivňují. Vzdělávací obsah předmětu je zajišťován aktivitami činnostní povahy integrujícími všechny složky předmětu. Učitel vede ve výchovně-vzdělávacím procesu děti k postupnému dosažení očekávaných výstupů na základě jejich individuálních schopností a možností. Průběh výchovně-vzdělávacího procesu přizpůsobuje specifickým podmínkám v konkrétní škole. Uvedené metody a formy vzdělávání a evaluační nástroje slouží učitelům pro orientaci a inspiraci.

³ Early Education Curriculum “Me and the World” vzdělávací cíle 4A, 4B and 4C, které reflektují vývoj jazykových kompetencí dítěte.

Poslech a porozumění, mluvená komunikace

Mateřská škola	1. ročník primárního cyklu	Vzdělávací obsah v předškolním vzdělávání
Porozumí slyšenému a vhodně reaguje (odpovídá) Záměrně naslouchá a udrží pozornost Vykona požadovanou činnost	Porozumí jednoduchému mluvenému pokynu a vykoná požadovanou činnost	Vyčkání, až druhý dokončí myšlenku Sledování řečníka i obsahu Vyřizování vzkazů a zpráv Porozumění slyšenému Postup a učení se podle pokynů a instrukcí Smyslové hry a nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, sluchové paměti, koncentrace pozornosti
Vytváří, reprodukuje a používá jednoduchá pravidla a návody	Vyjádří hlavní myšlenky sdělení	Pravidla ve třídě, v rodině, ve společnosti Pravidla her Návody (výroba, realizace)
Chápe souvislosti, slovní vtip a humor Rozpozná emoce mluvčího	Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozumí emocím mluvčího	Hry se slovy, slovní hádanky Vtipy
Klade jednoduché otázky Pozná a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno	Pomocí komunikace získává potřebné informace, klade jednoduché otázky	Činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky apod.) Formulace otázek
Pozdraví poděkuje, poprosí, poblahopřeje, omluví se	Reaguje na pokyny Pozdraví, poděkuje, poprosí, poblahopřeje, omluví se	Pozdrav, poděkování, tykání, vykání, omluva, prosba
Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích Domluví se slovy i gesty	Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích	Formulace otázek a odpovědí Sdělení svých potřeb pocitů Dramatizace, pantomima
Vede smysluplně rozhovor: naslouchá druhým, sleduje řečníka i obsah, ptá se, vyjadřuje se přiměřeným způsobem, samostatně a smysluplně	Přiměřenými jazykovými prostředky vyjadřuje své pocity a názory, respektuje základní komunikační pravidla v jednoduchém rozhovoru.	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů apod.) Komentování zážitků a aktivit Krátké smysluplné věty

Předčtenářská výchova		
Mateřská škola	Čtení s porozuměním v 1. ročníku primárního cyklu	Vzdělávací obsah v předškolním vzdělávání
Sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech Smysluplně používá intonaci Má odpovídající slovní zásobu	Čte srozumitelně a s porozuměním slova a věty složené z jednoduchých slov	Zvuky v okolí (v místnosti, zvuky činností, zvuky lidského hlasu) Hlavní postavy příběhu Hlavní myšlenka Děj a posloupnost Logické návaznosti Básničky, hádanky Smysluplné použití intonace v projevu Dramatizace dle předlohy Vztahy mezi pojmy Rozvité věty
Projevuje zájem o knihy, zachází s knihou pečlivě a pozorně Správně drží knihu a otáčí stránky Ukáže začátek a konec knihy nebo příběhu Sleduje text/obrázky očima zleva doprava Zná některá písmena	Rozumí čtenému (Ví, o čem čte)	Text a obrázky Listování v knize zleva doprava Začátek a konec podle umístění Hry a praktické úkony zaměřené na prostorové pojmy Hypotetické myšlení, více možných řešení Domýšlení příběhů, pohádek, pokusů Posloupnost děje Hlavní postavy Zápletka příběhu
Začíná si vybírat materiály ke čtení/prohlížení, např. knihy, časopisy Zajímá se o čtení nápisů, značek, log	Zvládne přečíst krátký literární text	Nabídka knih a časopisů s různým zaměřením Dotazy na neznámá slova
Naučí se z paměti krátké texty Zvládne jednoduchou dramatickou úlohu	Čte a přednáší z paměti literární text přiměřený věku	Reprodukce říkanek, písniček, básniček Reprodukce dialogů Hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti
Chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi)	Orientuje se v jednoduchém textu a vyhledává informace	Řazení dle zadaných kritérií zleva doprava Prostorová orientace
Pozná, přednese, převypráví, reprodukuje krátké pohádky, říkadla, rozpočítadla	Ve vhodných situacích dokáže použít rozpočítadlo, říkadlo, hádanku	Přednes, recitace, dramatizace

		Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) Prezentace příběhu, knihy, obrázků
--	--	---

Výchova k psaní		
Mateřská škola	1. ročník primárního cyklu	Vzdělávací obsah v předškolním vzdělávání
Usiluje o správné zacházení s předměty Usiluje o správné držení tužky/pastelky/fixy	Je si vědom správného držení tužky a správného sezení při psaní Usiluje o správné zacházení s předměty	Předměty denní potřeby Náčiní a materiály, stavebnice Grafický a výtvarný materiál
Rozliší a rozpozná některé symboly Pozná některá písmena a číslice Porozumí vztahu mezi mluveným a psaným slovem Pozná své jméno napsané hůlkovým písmem	Usiluje o správnou podobu písmen a číslic (tvar, velikost, sklon, poměr)	Dva a více přes sebe nakreslené objekty Podobnosti a odlišnosti na zdánlivě stejných obrázcích Doplnění nedokončeného obrázku Vlastní jméno Trénink vizuální paměti Porozumění vztahu mezi mluveným a psaným slovem
Rozliší některé obrazné symboly	Převádí slova z mluvené do psané podoby; opisuje a přepisuje krátké věty	Rozvoj grafomotorických a vizuomotorických dovedností
Osvojuje si dovednosti, které předcházejí psaní Procvičuje koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku	Píše jednoduchá slova a krátké věty	Koordinace ruky a oka Uvolnění ruky Napodobování symbolů, písmen Rozvoj hrubé a jemné motoriky Porozumění a význam symbolů Komunikativní funkce symbolů
Seřadí malý počet obrázků podle dějové posloupnosti Používá obrázky pro sdělování významu Začíná přiřazovat slova k obrázkům	Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti	Řazení obrázků podle časové posloupnosti Vyprávění podle řady obrázků

Rozvoj jazyka		
Mateřská škola	1. ročník primárního cyklu	Vzdělávací obsah v předškolním vzdělávání
<p>Správně vyslovuje, ovládá dech a tempo řeči</p> <p>Sluchově rozliší začáteční hlásku ve slově</p> <p>Sluchově rozliší koncovou slabiku ve slově</p>	<p>Rozezná dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky</p>	<p>Logopedická artikulační cvičení</p> <p>Dechová cvičení</p> <p>Intonační cvičení, dramatizace</p> <p>Správná výslovnost</p> <p>Počáteční hlásky</p> <p>Hlásky na konci slova</p> <p>Návaznosti dle koncových slabik, hlásek</p>
<p>Pozná a vymyslí slova protikladná</p> <p>Vnímá citově zbarvená slova</p> <p>Chápe význam slov</p>	<p>Rozpozná význam slov, pozná slova protikladná</p>	<p>Slova protikladná</p> <p>Slova citově zbarvená</p>
<p>Projevuje zájem o písmena</p> <p>Rozliší a rozpozná některé symboly</p> <p>Napíše svoje křestní jméno (hůlkovým písmem)</p>	<p>Napíše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen</p>	<p>Vlastní jméno</p> <p>Obrázkové čtení</p>

3.2 Specifické cíle a výstupy vzdělávání v primárním cyklu

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura navazuje na výstupy mateřské školy. Sestává se z pěti složek: *Poslech a porozumění, Mluvená komunikace, Čtení s porozuměním, Psaní a psaná komunikace, Rozvoj jazyka*, pro něž je formulován vzdělávací obsah v podobě očekávaných výstupů a učiva. Všechny složky se ve výuce vzájemně prolínají s cílem zachovat respektující přirozený a celistvý rozvoj osobnosti žáka.

Výstupy jsou formulovány na základě principu komplexnosti, konzistentnosti, kontrolovatelnosti a přiměřenosti. Výstupy jsou závazné v rámci pětiletého cyklu vzdělávání na 1. stupni se zřetelem na specifické podmínky v konkrétní škole a jsou zpracovány pro jednotlivé ročníky.

Výstupy předmětu český jazyk a literatura ve vztahu k vzdělávacím oblastem hodnoceným na vysvědčení

Poslech a porozumění				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Porozumí jednoduchému mluvenému pokynu a vykoná požadovanou činnost	Porozumí jednoduchým mluveným pokynům, důležité informace a na jejím základě vykoná požadovanou činnost	Porozumí mluveným pokynům a adekvátně na ně reaguje, vybírá stěžejní myšlenku z mluveného projevu a dále s ní pracuje	Rozliší podstatné informace v mluveném projevu vhodném pro daný věk a zaznamenává je vlastními slovy nebo jiným vybraným způsobem	Rozliší podstatné a okrajové informace v mluveném projevu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává vlastními slovy nebo jiným vybraným způsobem
Vyjádří hlavní myšlenky sdělení	Interpretuje obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy	Interpretuje obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy a zkouší zaznamenat různými způsoby	Interpretuje obsah slyšeného přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, která zaznamená různými způsoby	Interpretuje obsah slyšeného, přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, se kterými dále pracuje (posoudí je, zhodnotí, zaznamená)
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozumí emocím mluvčího	Převypráví slyšený příběh	Posuzuje úplnost a neúplnost sdělení, chybějící informace zjistí doptáním	Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozlišuje pravdivé a nepravdivé informace	Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozpozná manipulativní komunikaci (v mezilidských vztazích, v médiích, v reklamě)
	Aktivně naslouchá mluvenému slovu a na jeho základě formuluje otázky, ptá se a odpovídá	Aktivně naslouchá mluvenému slovu a předvídá děj (činnost)		

Mluvená komunikace

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<p>Reaguje na pokyny, pozdraví, poděkuje, poprosí, poblahopřeje, omluví se, klade jednoduché otázky</p> <p>Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích.</p> <p>Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený srozumitelný projev</p>	<p>Respektuje a užívá základní komunikační pravidla v jednoduchém rozhovoru</p> <p>Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s použitím vhodné slovní zásoby, nespisovné vyjadřování opraví s dopomocí učitele</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev; dokončí jednoduchý příběh, převypráví jednoduchý příběh podle ilustrací s využitím vhodné slovní zásoby</p>	<p>Respektuje a užívá základní komunikační pravidla v rozhovoru s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace</p> <p>Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace, nespisovné vyjadřování opraví s mírnou dopomocí</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo, hlasitost a intonaci řeči</p> <p>Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků</p> <p>Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací</p>	<p>Respektuje a užívá komunikační pravidla v přirozených životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace</p> <p>Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace, uvědomuje si rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků</p> <p>Na základě sestavené jednoduché osnovy vyprávění vytvoří krátký mluvený projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>Respektuje a užívá komunikační pravidla v přirozených životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace a využitím současných technologií</p> <p>Uvědomuje si spisovné a nespisovné vyjadřování a užívá je vhodně v různých komunikačních situacích</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích podle svého komunikačního záměru</p> <p>Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků</p> <p>Na základě sestavené osnovy vyprávění vytvoří mluvený projev s dodržением časové posloupnosti, má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p>

Čtení s porozuměním				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<p>Čte srozumitelně a s porozuměním slova a věty složené z jednoduchých slov</p> <p>Zvládne přečíst krátký literární text</p> <p>Čte nebo přednáší z paměti literární text přiměřený věku</p> <p>Orientuje se v jednoduchém textu a vyhledává informace</p> <p>Krátký přečtený text převypráví a zaznamená ilustrací</p> <p>Ve vhodných situacích dokáže použít rozpočítadlo, říkadlo, hádanku</p>	<p>Čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, prakticky využívá získané informace</p> <p>Vybere a přečte knihu z nabídky nebo na základě doporučení</p> <p>Přednáší z paměti literární text přiměřený věku</p> <p>Třídí získané informace a skládá věty podle dějové posloupnosti, odvodí název textu podle jeho obsahu</p> <p>Skládá obrázky podle dějové posloupnosti a přiřazuje text</p> <p>Řeší hádanky, slovní rébusy, hlavolamy a křížovky</p>	<p>Čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, rozumí tomu, o čem čte při tichém čtení</p> <p>Vybere a přečte si knihu z nabídky, nebo na základě doporučení</p> <p>Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>Používá různé zdroje k vyhledání požadovaných informací</p> <p>Předvídá děj čteného textu na základě vlastních zkušeností</p> <p>Porovnává texty různých žánrů (pohádka, bajka, pověst, příběh)</p>	<p>Čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>Před začátkem čtení určí smysluplný cíl vlastního čtení (získání informací, pobavení se, postup činnosti, řízení se instrukcemi) a podle něj si vybere vhodný text</p> <p>Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>Ověří informaci ve dvou zdrojích</p> <p>Propojuje poznatky ze čteného textu s vlastními zkušenostmi</p> <p>Rozpozná znaky reálných a fiktivních příběhů</p>	<p>Stanovuje si vlastní čtenářské cíle a pravidelně reflektuje průběh svého čtení</p> <p>Samostatně vybírá knihy a texty, které využívá pro učení nebo které mu přinášejí zážitek z četby</p> <p>Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>Ve čteném textu dokáže odhalit skrytou manipulaci; ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů</p> <p>Na základě čteného textu odvozuje příčiny a následky děje a jednání postav</p> <p>Porovnává literární texty a hledá mezi nimi obsahovou souvislost</p>

Psaní a psaná komunikace

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<p>Je si vědom správného držení tužky a správného sezení při psaní</p> <p>Usiluje o správnou podobu písmen a číslic (tvar, velikost, sklon, poměr), spojuje písmena a slabiky</p> <p>Převádí slova z mluvené do psané podoby; opisuje a přepisuje krátké věty</p> <p>Píše jednoduchá slova a krátké věty</p> <p>Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti</p>	<p>Správně drží psací náčiní, při psaní správně sedí</p> <p>Usiluje o správnou podobu písmen a číslic (tvar, velikost, sklon, poměr), provádí syntézu písmen ve slabiky a slova</p> <p>Převádí slova a krátké věty z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově</p> <p>Píše jednoduché krátké vlastní texty</p> <p>Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh, připraví jednoduchou osnovu</p>	<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psáním</p> <p>Píše čitelně, dodržuje správné tvary písmen a mezery mezi slovy</p> <p>Převádí slova a věty z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově</p> <p>Různými způsoby zaznamená obsah jednoduchého sdělení, píše věcně správně jednoduché vlastní texty.</p> <p>Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh, napíše krátký příběh; učí se sestavit osnovu vyprávění</p>	<p>Na základě mluveného projevu si zapisuje poznámky, ze kterých dokáže reprodukovat hlavní myšlenky slyšeného</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální vlastní texty, uplatní pravidla jednoduchých funkčních stylů</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění, dokáže podle ní reprodukovat základní obsah textu; tvoří souvislý krátký písemný projev s využitím vhodných jazykových prostředků</p> <p>Tvoří jednoduché literární texty</p>	<p>Na základě mluveného projevu si zapisuje poznámky, ze kterých dokáže reprodukovat obsah slyšeného, odpovědět na otázky, vysvětlit, čeho se mluvený projev týkal</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální vlastní texty, uplatní pravidla jednoduchých funkčních stylů</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti s využitím vhodných jazykových prostředků; používá různé významy slov k obohacení vlastního písemného projevu</p> <p>Tvoří literární text k vyjádření vlastních nápadů a myšlenek nebo na dané téma</p>

		Napiše krátký text v digitální podobě	Napiše text v digitální podobě; vytvoří jednoduchou prezentaci	Napiše a formálně upraví text v digitální podobě; vytvoří jednoduchou prezentaci
--	--	---------------------------------------	--	--

Rozvoj jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<p>Rozezná dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky</p> <p>Rozpozná význam slov, pozná slova protikladná</p>	<p>Rozdělí hlásky na samohlásky a souhlásky, dělí slova na konci řádku</p> <p>Vyjmenuje abecedu, slova seřadí v abecedním pořadí podle prvního písmene</p> <p>Vhodně použije slova protikladná, slova stejného významu a slova vícevýznamová</p> <p>Rozliší podstatná jména a slovesa</p> <p>Spojí věty jednoduché v souvětí nejfrekventovanějšími spojkami</p>	<p>Slova seřadí v abecedním pořadí i podle dalšího písmene</p> <p>Vhodně použije slova podle významu, zvláště slova stejného významu, slova protikladná a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená a citově zabarvená</p> <p>Rozliší vybrané slovní druhy v základním tvaru – podstatná jména, slovesa, předložky a citoslovce</p> <p>Pozná stavbu věty pomocí otázek na děj a jeho původce</p> <p>Určí u podstatných jmen pád, číslo, rod a u sloves osobu, číslo, čas</p> <p>Rozpozná větu jednoduchou a spojí věty do jednodušších</p>	<p>Využívá orientace podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech</p> <p>Rozliší a vhodně použije slovo příbuzné a slovo v jiném tvaru; pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá</p> <p>Rozliší slovní druhy mimo částic</p> <p>Určí základní skladební dvojici ve větě na základě kladení otázek na děj a jeho původce</p> <p>Určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves, užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu</p> <p>Rozliší větu jednoduchou a souvětí, užívá vhodné spojovací výrazy;</p>	<p>Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>Určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu</p>

<p>Rozliší slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny v mluveném i psaném projevu</p> <p>Čte správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>Napíše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen</p>	<p>Rozliší druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné interpunkční, jazykové i zvukové prostředky</p> <p>Odůvodní a napíše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách slova s párovými souhláskami u/ů/ú, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat interpunkční znaménka na konci vět</p>	<p>souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách v kořenech slov velká písmena v lokálních místních názvech, názvy pohádek, písní</p>	<p>u jednoduchých souvětí zapíše větný vzorec</p> <p>Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (kořen vyjmenovaných a příbuzných slov) a v koncokách podstatných jmen velká písmena v názvech uměleckých děl, hudebních skupin, států a příslušníků národností koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem</p>	<p>Rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů; zapíše větný vzorec</p> <p>Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách v kořenu slov bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně i/y v koncokách podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s podmětem holým a rozvitým</p>
--	---	---	---	---

4. Vzdělávací obsah ve vztahu k očekávaným výstupům v primárním cyklu

1. ročník – Poslech a porozumění	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Porozumí jednoduchému mluvenému pokynu a vykoná požadovanou činnost	Mluvené pokyny Kontrola porozumění
Vyjádří hlavní myšlenky sdělení	Souvislejší srozumitelné sdělení
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozumí emocím mluvčího	Naslouchání a porozumění Vyjádření kontaktu s partnerem

1. ročník – Mluvená komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Reaguje na pokyny Pozdraví, poděkuje, poprosí, poblahopřeje, omluví se, klade jednoduché otázky	Pozdrav, poděkování, prosba, blahopřání, omluva Tvoření jednoduchých otázek ("proč, jak")
Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích	Rozhovory Komunikace při práci
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Správné dýchání, vhodné tempo řeči při mluvených projevech Srozumitelnost a výstižnost mluveného projevu, správná výslovnost, délka samohlásek
Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků	Mluvený projev Práce s hlasem (vyjádření emoce)
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený srozumitelný projev	Vyprávění vlastního zážitku, jednoduchý popis Tvoření jasných / věcných krátkých vět Vyprávění podle obrázkové osnovy

1. ročník – Čtení s porozuměním	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Čte srozumitelně a s porozuměním slova a věty složené z jednoduchých slov	Tvary písmen (tiskací, psací; velká a malá písmena) Rozlišování hlásek a spojování hlásek do slabik a jednoduchých slov Kontrola porozumění
Krátký přečtený text převypráví a zaznamená ilustrací	Čtení s kontrolou porozumění Převyprávění přečteného textu, ilustrace
Zvládne přečíst krátký literární text	Zážitkové čtení Dětská beletrie
Čte nebo přednáší z paměti literární text přiměřený věku	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů Čtení a naslouchání
Orientuje se v jednoduchém textu a vyhledává informace	Klíčová slova Rozpoznání nosných informací Orientace podle grafických znaků Vyhledání požadované informace
Ve vhodných situacích dokáže použít rozpočítadlo, říkadlo, hádanku	Rozpočítadlo, říkanka, hádanka a jiné texty přiměřené věku

1. ročník – Psaní a psaná komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Je si vědom správného držení tužky a správného sezení při psaní	Hygienické návyky při psaní – správné sezení, držení psacího náčiní, uvolňovací cviky, hygiena zraku Grafomotorická cvičení
Usiluje o správnou podobu písmen a číslic (tvar, velikost, sklon, poměr), spojuje písmena a slabiky	Správné tvary písmen a číslic
Převádí slova z mluvené do psané podoby; opisuje a přepisuje krátké věty	Opis a přepis slov a jednoduchých vět Diktát, autodiktát

Píše jednoduchá slova a krátké věty	Vlastní psaní Kontrola vlastního písemného projevu
Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti	Dějová posloupnost

1. ročník – Rozvoj jazyka	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Rozezná dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky	Hlásková analýza a syntéza slov, zvuková stránka slova (shoda)
Rozpozná význam slov, pozná slova protikladná	Slova opačného významu Rozvoj slovní zásoby
Rozliší slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny v mluveném i psaném projevu	Nácvik čtení a psaní slov se slabikami di, ti, ni, dy, ty, ny Sluchová analýza
Čte správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Nácvik čtení slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Sluchová analýza
Napíše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen	Velká písmena na začátku věty Psaní vlastních jmen (rodina, spolužáci; místo, kde bydlím)

2. ročník – Poslech a porozumění	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Porozumí jednoduchým mluveným pokynům, důležité informaci a na jejím základě vykoná požadovanou činnost	Mluvené pokyny Kontrola porozumění Výběr klíčových slov
Interpretuje obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy	Souvislejší sdělení Poslech a interpretace krátkého projevu Kladení doplňujících otázek Porozumění slyšenému
Převypráví slyšený příběh	Aktivní naslouchání Interpretace slyšeného Vyjádření / zachycení hlavní myšlenky
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a na jeho základě formuluje otázky; ptá se a odpovídá	Aktivní naslouchání Kontrola porozumění Formulace otázek a odpovědí k slyšenému

2. ročník – Mluvená komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Respektuje a užívá základní komunikační pravidla v jednoduchém rozhovoru	Střídání role mluvčího a naslouchajícího Respektování mluvního projevu druhé osoby
Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s použitím vhodné slovní zásoby, nespisovně vyjadřování opraví s dopomocí učitele	Volba vhodných jazykových prostředků Používání spisovných slov a nahrazování nespisovných slov spisovným ekvivalentem
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správné dýchání, vhodné tempo řeči při mluvených projevech
Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků	Mluvený projev Práce s hlasem (vyjádření emoce)
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev; dokončí jednoduchý příběh, převypráví jednoduchý příběh podle ilustrací s využitím vhodné slovní zásoby	Srozumitelnost a výstižnost mluveného projevu Spojování jednoduchých vět do souvětí Vyprávění vlastního zážitku, jednoduchý popis Rozvoj slovní zásoby

2. ročník – Čtení s porozuměním	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; prakticky využívá získané informace	Práce s informačními texty (encyklopedie, popisy, instrukce / pokyny) Třídění informací, klíčová slova
Vybere a přečte knihu z nabídky nebo na základě doporučení	Čtení literárních textů nebo jejich úryvků Sdílení zkušeností a zážitků z četby Tvořivé činnosti s literárním textem Dětská beletrie, čítanky
Přednáší z paměti literární text přiměřený věku	Přednes, volná reprodukce textu, dramatizace
Třídí získané informace a skládá věty podle dějové posloupnosti, odvodí název textu podle jeho obsahu	Literární i informační text Dějová posloupnost
Skládá obrázky podle dějové posloupnosti a přiřazuje text	Dějová posloupnost, přiřazování textu
Řeší hádanky, slovní rébusy, hlavolamy a křížovky	Slovní hříčky a hlavolamy Pojmy hádanka, rébus, hlavolam

2. ročník – Psaní a psaná komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Správně drží psací náčiní, při psaní správně sedí	Správné hygienické návyky při psaní Držení těla
Usiluje o správnou podobu písmen a číslic (tvar, velikost, sklon, poměr), provádí syntézu písmen ve slabiky a slova	Správné tvary písmen a číslic Syntéza písmen do slabik, spojování slabik do slov
Převádí slova a krátké věty z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově	Opis, přepis, diktát
Píše jednoduché krátké vlastní texty	Tvorba jednoduchého textu (pozvánka, krátký dopis, pozdrav, vzkaz) Tvůrčí psaní

Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh, připraví jednoduchou osnovu	Tvorba jednoduché osnovy
---	--------------------------

2. ročník – Rozvoj jazyka	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Vyjmenuje abecedu, slova seřadí v abecedním pořadí podle prvního písmene	Abeceda – vyjmenování, řazení dle prvního písmene
Rozdělí hlásky na samohlásky a souhlásky, dělí slova na konci řádku	Souhlásky a samohlásky, dělení slov na slabiky Hlásková analýza a syntéza slov, zvuková stránka slova (shoda) Správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin
Vhodně použije slova protikladná, slova stejného významu a slova vícevýznamová	Synonyma, antonyma, homonyma
Rozliší podstatná jména a slovesa	Názvy osob, zvířat a věcí Dějová slovesa (Co, kdo dělá?)
Spojí věty jednoduché v souvětí nejfrekventovanějšími spojkami	Spojky a, i, nebo, ale, protože Čárka jako spojovací výraz
Rozliší druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné interpunkční, jazykové i zvukové prostředky	Věta oznamovací, tázací, rozkazovací Použití vhodných interpunkčních znamének
Odůvodní a napíše správně: <ul style="list-style-type: none"> ➤ i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ➤ slova s párovými souhláskami ➤ u/ů/ú, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev ➤ velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat ➤ interpunkční znaménka na konci vět 	Měkké a tvrdé souhlásky Párové souhlásky Psaní u/ů/ú, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Psaní velkých písmen na začátku věty Psaní velkých písmen – vlastní jména osob, zvířat Psaní interpunkčních znamének

3. ročník – Poslech a porozumění	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Porozumí mluveným pokynům a adekvátně na ně reaguje, vybírá stěžejní myšlenku z mluveného projevu a dále s ní pracuje	Stěžejní myšlenka Mluvené pokyny Kontrola porozumění
Interpretuje obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy a zkouší zaznamenat různými způsoby	Souvislejší sdělení Poslech a interpretace obsahu Záznam stěžejní myšlenky Mluvní cvičení
Posuzuje úplnost a neúplnost sdělení, chybějící informace zjistí doptáním	Kladení doplňujících otázek
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a předvídá děj (činnost)	Empatické a věcné naslouchání Předvídání

3. ročník – Mluvená komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Respektuje a užívá základní komunikační pravidla v rozhovoru s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace	Rozhovor: základní komunikační pravidla, např. hlasitost, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, naslouchání, oční kontakt Verbální i neverbální prostředky komunikace
Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace, nespisovné vyjadřování opraví s mírnou dopomocí	Použití spisovných a nespisovných slov v komunikaci Verbální i neverbální prostředky komunikace
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo, hlasitost a intonaci řeči	Kultivovanost řeči Intonace a tempo řeči Správné dýchání
Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků	Vyjádření vlastního názoru Kladné a záporné emoce, možnosti jejich vyjádření
Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací	Reprodukce obsahu a jeho převyprávění, sdělení vlastních zážitků Vyprávění jednoduchého příběhu Práce s osnovou

3. ročník – Čtení s porozuměním	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, rozumí tomu, o čem čte při tichém čtení.	Čtení literárních a informačních textů s kontrolou porozumění Nácvik tichého čtení
Vybere a přečte si knihu z nabídky nebo na základě doporučení	Čtení dětské beletrie Sdílení zážitků z četby Tvorba čtenářského portfolia
Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes, volná reprodukce, dramatizace
Používá různé zdroje k vyhledání požadovaných informací	Práce s encyklopediemi, učebnicemi i internetovými zdroji Ověřování informací
Předvídá děj čteného textu na základě vlastních zkušeností	Vyvozování děje Propojování čteného s vlastními zkušenostmi Dětská beletrie
Porovnává texty různých žánrů (pohádka, bajka, pověst, příběh)	Bajka, pohádka, pověst, příběh Fantazie x realita Próza x poezie

3. ročník – Psaní a psaná komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	Správné hygienické návyky při psaní
Píše čitelně, dodržuje správné tvary písmen a mezery mezi slovy	Správné tvary písmen a číslic, dodržování správných poměrů výšek písmen ve slově Syntéza písmen a slabik Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)
Převádí slova a věty z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově	Diktovaný text o několika větách

Různými způsoby zaznamená obsah jednoduchého sdělení; píše věcně správně jednoduché vlastní texty	Popis – jednoduchý předmět a jeho vlastnosti, jednoduchá činnost, osoba Příběh, vypravování Dopis, adresa, pozdrav, blahopřání, inzerát, pozvánka, vzkaz Kontrola (vlastního) písemného projevu
Seřadí obrázky (ilustrace) podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh, napíše krátký příběh; učí se sestavit osnovu vyprávění	Dějová posloupnost Vyprávění jednoduchého příběhu Tvorba vlastního příběhu
Napíše krátký text v digitální podobě	Práce s jednoduchým textovým editorem E-mail, SMS

3. ročník – Rozvoj jazyka	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Slova seřadí v abecedním pořadí i podle dalšího písmene	Řazení slov podle abecedy
Vhodně použije slova podle významu, zvláště slova stejného významu, slova protikladná a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená a citově zabarvená	Slova opačného významu Slova souřadná, nadřazená, podřazená Citově zabarvená slova (lichotivá, hanlivá)
Rozliší vybrané slovní druhy v základním tvaru – podstatná jména, slovesa, předložky a citoslovce	Podstatná jména, slovesa, citoslovce, předložky
Pozná stavbu věty pomocí otázek na děj a jeho původce	Základní skladební dvojice v jednoduché větě
Určí u podstatných jmen pád, číslo, rod a u sloves osobu, číslo, čas	Pádové otázky Číslo jednotné a množné Rod střední, ženský, mužský Čas minulý přítomný, budoucí Slovesná osoba
Rozpozná větu jednoduchou a spojí věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Jednoduché větné vzorce Základní spojovací výrazy
Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách v kořenech slov velká písmena v lokálních místních názvech, názvy pohádek, písní	Vyjmenovaná slova Místní názvy, názvy pohádek, písní

4. ročník – Poslech a porozumění	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Rozliší podstatné informace v mluveném projevu vhodném pro daný věk a zaznamenává je vlastními slovy nebo jiným vybraným způsobem	Stěžejní myšlenka a její zaznamenání
Interpretuje obsah slyšeného přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, která zaznamená různými způsoby	Reprodukce Převyprávění Posouzení Záznam slyšeného
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozlišuje pravdivé a nepravdivé informace	Poslech Ověření informace

4. ročník – Mluvená komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Respektuje a užívá komunikační pravidla v přirozených životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace	Rozvíjení užívání základních komunikačních pravidel, např. hlasitost, naslouchání, oční kontakt, střídání rolí Verbální i neverbální prostředky komunikace
Srozumitelně se vyjádří v běžných životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace, uvědomuje si rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním	Rozdíl mezi použitím spisovných a nespisovných slov v komunikaci Verbální i neverbální prostředky komunikace Dialog Zdvořilé vystupování
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Rozvíjení kultivovaného mluveného projevu Intonace a tempo řeči
Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků	Kladné a záporné emoce, možnosti jejich vyjádření
Na základě sestavené jednoduché osnovy vyprávění vytvoří krátký mluvený projev s dodržení časové posloupnosti	Tvorba osnovy Souvislý mluvený projev podle osnovy Verbální i nonverbální prostředky

4. ročník – Čtení s porozuměním	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Tiché a hlasité čtení s porozuměním Tvoření otázek k pochopení textu Technika čtení, plynulé čtení Orientační prvky v textu, klíčová slova Čtení jako zdroj informací
Před začátkem čtení určí smysluplný cíl vlastního čtení (získání informací, pobavení se, postup činnosti, řízení se instrukcemi) a podle něj si vybere vhodný text	Texty informační a literární Vyhledávání významů neznámých slov (jazykové příručky) Vyhledávání informací (encyklopedie, multimédia)
Přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Hlasité čtení Přednes zpaměti, frázování
Ověří informaci ve dvou zdrojích	Práce s různými zdroji informací – encyklopedie, slovníky, internetové zdroje
Propojuje poznatky ze čteného textu s vlastními zkušenostmi	Tvořivé činnosti s literárním textem Vyvozování informací Propojování čteného s vlastní zkušeností
Rozpozná znaky reálných a fiktivních příběhů	Bajka, pohádka, pověst, příběh Fantazie x realita Próza x poezie

4. ročník – Psaní a psaná komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Na základě mluveného projevu si zapisuje poznámky, ze kterých dokáže reprodukovat hlavní myšlenky slyšeného	Výpisky – požadované informace Záznam informací, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět
Píše správně po stránce obsahové i formální vlastní texty, uplatní pravidla jednoduchých funkčních stylů	Dopis, popis předmětu a osoby, zpráva, oznámení, inzerát Dotazník, přihláška, omluvenka, dopis, formulář Doplnění neúplného textu
Sestaví osnovu vyprávění, dokáže podle ní reprodukovat základní obsah textu; tvoří souvislý krátký písemný projev s využitím vhodných jazykových prostředků	Tvorba osnovy Souvislý mluvený projev podle osnovy Tvorba myšlenkové mapy před psaním vlastního textu Rozvoj slovní zásoby

Tvoří jednoduché literární texty	Tvořivé činnosti s literárním textem
Napíše text v digitální podobě; vytvoří jednoduchou prezentaci	Práce s textovým editorem Elektronická komunikace: chat, formuláře Záznam dat a informací, s nimiž chce v budoucnosti pracovat

4. ročník – Rozvoj jazyka	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Využívá orientace podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích a seznamech	Jazykové příručky, slovníky, seznamy, encyklopedie
Rozliší a vhodně použije slovo příbuzné a slovo v jiném tvaru; pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá	Slova příbuzná, kořen, předpona, přípona Jiný tvar slova Slova spisovná a nespisovná, spisovné a nespisovné tvary slov
Rozliší slovní druhy mimo částic	Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, citoslovce
Určí základní skladební dvojici ve větě na základě kladení otázek na děj a původce	Základní skladební dvojice – podmět, přísudek
Určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu	Pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen Osoba, číslo, čas sloves
Rozliší větu jednoduchou a souvětí, užívá vhodné spojovací výrazy; u jednoduchých souvětí zapíše větný vzorec	Věta jednoduchá, souvětí Spojovací výrazy Větný vzorec
Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (kořen vyjmenovaných a příbuzných slov) a v koncovkách podstatných jmen velká písmena v názvech uměleckých děl, hudebních skupin, států a příslušníků národností koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem	Vyjmenovaná slova Psaní koncovek podstatných jmen na základně mluvnické kategorie Psaní koncovek ve shodě přísudku s podmětem Vlastní jména

5. ročník – Poslech a porozumění	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Rozliší podstatné a okrajové informace v mluveném projevu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává vlastními slovy nebo jiným vybraným způsobem	Stěžejní myšlenka Záznam informací
Interpretuje obsah slyšeného, přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, se kterými dále pracuje (posoudí je, zhodnotí, zaznamená)	Poslech a reprodukce slyšeného textu Posouzení informací Záznam informací
Aktivně naslouchá mluvenému slovu a rozpozná manipulativní komunikaci (v mezilidských vztazích, v médiích, v reklamě)	Reklama, inzerát, bulvární média Posouzení informací Naslouchání

5. ročník – Mluvená komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Respektuje a užívá komunikační pravidla v přirozených životních situacích s volbou vhodných verbálních i nonverbálních prostředků komunikace a s využitím současných technologií	Aktivní naslouchání, přiměřená reakce při dialogu Verbální a nonverbální vyjadřovací prostředky Telefonický rozhovor On-line komunikace
Uvědomuje si spisovné a nespisovné vyjadřování a užívá je vhodně v různých komunikačních situacích	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry – zpráva, oznámení, dialog Komunikační pravidla Spisovné a nespisovné jazykové prostředky Verbální i neverbální komunikace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích podle svého komunikačního záměru	Kultivovaný mluvený projev
Podle vlastních individuálních schopností a dovedností vyjadřuje své názory a pocity prostřednictvím přiměřených jazykových prostředků	Kladné a záporné emoce, možnosti jejich vyjádření
Na základě sestavené osnovy vyprávění vytvoří mluvený projev s dodržením časové posloupnosti, má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	Souvislý mluvený projev podle osnovy

5. ročník – Čtení s porozuměním	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Stanovuje si vlastní čtenářské cíle a pravidelně reflektuje průběh svého čtení	Hlasité i tiché čtení Čtenářské portfolio Čtení jako zdroj informací, zážitkové čtení
Samostatně vybírá knihy a texty, které využívá pro učení, nebo které mu přinášejí zážitky z četby	Práce s čtenářskými portfolii Sdílení zážitků z četby Tvořivá práce s textem
Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Hlasité čtení Přednes z paměti, frázování, práce s dechem
Ve čteném textu dokáže odhalit skrytou manipulaci; ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů	Reklama, reklamní sdělení, letáky Práce s různými zdroji informací – encyklopedie, slovníky, internetové zdroje
Na základě čteného textu odvozuje příčiny a následky děje a jednání postav	Vysuzování na základě přečteného textu
Porovnává literární texty a hledá mezi nimi obsahovou souvislost	Porovnávání textů s podobným obsahem Literární žánry

5. ročník – Psaní a psaná komunikace	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Na základě mluveného projevu si zapisuje poznámky, ze kterých dokáže reprodukovat obsah slyšeného, odpovědět na otázky, vysvětlit, čeho se mluvený projev týkal	Poznámky, zápisky
Píše správně po stránce obsahové i formální vlastní texty, uplatní pravidla jednoduchých funkčních stylů	Vypravování, popis děje, tiskopisy (příhláška, dotazník), inzerát, odpověď na inzerát, SMS Dopis, popis osoby, věci či uměleckého díla
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký písemný projev s dodržení časové posloupnosti s využitím vhodných jazykových prostředků; používá různé významy slov k obohacení vlastního písemného projevu	Tvorba osnovy Souvislý písemný projev podle osnovy Užití citoslovcí, přímé řeči Rozvoj slovní zásoby

Tvoří literární text k vyjádření vlastních nápadů a myšlenek nebo na dané téma	Vypravování Použití různých literárních figur – přímá řeč, uvozovací věty, psaní uvozovek, odstavců
Napíše a formálně upraví text v digitální podobě; vytvoří jednoduchou prezentaci	E-mail, SMS, chat Prezentace, textový editor Grafická úprava textu Otevření, uložení a tisk dokumentu

5. ročník – Rozvoj jazyka	
Výstupy	Vzdělávací obsah
Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Základní skladební dvojice – podmět, přísudek Shoda přísudku s podmětem
Určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu	Pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých, měkkých Osoba, číslo, čas, způsob sloves
Rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů; zapíše větný vzorec	Věta jednoduchá, souvětí, spojky a spojovací výrazy Větný vzorec Čárka v jednoduchých souvětích
Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách v kořenu slov bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně i/y v koncovkách podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s podmětem holým a rozvitým	Vyjmenovaná i příbuzná slova Psaní bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně Koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých Shoda přísudku s holým podmětem

5. Hodnocení⁴

Během školního roku probíhá systematické hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání. V mateřské škole provede učitel vstupní diagnostiku každého dítěte. Také v případě příchodu nového žáka do kteréhokoliv ročníku primárního cyklu učitel ověří vstupní úroveň jeho kompetencí v jednotlivých vzdělávacích oblastech předmětu. V průběhu vzdělávání je vývoj žáka vzhledem k očekávaným výstupům učebních osnov systematicky sledován a zaznamenáván. Při hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání využívá učitel portfolio žáka a další diagnostické nástroje (viz níže: možné nástroje pro hodnocení).

Žáci primárního cyklu nejsou klasifikováni známkami, ale dvakrát ročně jsou výsledky jejich vzdělávání zaznamenány v písemné zprávě (vysvědčení), jejímž cílem je posoudit úroveň dosažení cílů vzdělávání v oblastech Poslech a porozumění, Mluvená komunikace, Čtení s porozuměním, Psaní a psaná komunikace, Rozvoj jazyka. Pro posouzení úrovně dosažení cílů vzdělávání je používána následující čtyřstupňová škála:

- ++++ Úplné dosažení vzdělávacích cílů
- +++ Uspokojivé dosažení vzdělávacích cílů
- ++ Částečné dosažení vzdělávacích cílů
- + Vzdělávací cíle nejsou ještě dosaženy

Škálu čtyř stupňů používají učitelé i při průběžném formativním hodnocení a žáci při pravidelném průběžném sebehodnocení. Tím je zajištěna kompatibilita s výstupním písemným hodnocením.

Při hodnocení se vychází ze schválených všeobecných, specifických i aktuálně potřebných kritérií pro dosažení vzdělávacích cílů předmětu. Učitel postupně uvádí žáky do tvorby kritérií, učí je s nimi pracovat a postupně je směřuje k tvorbě vlastních hodnotících kritérií.

Požadavky na hodnocení:

1. Hodnocení je formativní – poskytuje žákovi průběžnou reflexi jeho učení: konkrétní informace o průběhu procesu učení v době, kdy se jeho výkon dá ještě zlepšit, slouží k jeho sebereflexi a rozvoji.
2. Hodnocení je komplexní – zahrnuje průběh i výsledky vzdělávání ve vztahu k celkovému rozvoji osobnosti žáka.
3. Hodnocení je kritériální – výkon žáka je posuzován vzhledem k předem stanoveným kritériím.
4. Hodnocení dle individuální vztahové normy – neporovnává žáky mezi sebou, ale výkon žáka je posuzován vzhledem k předešlému výkonu. Učitel pojmenovává, zda došlo ke zlepšení, či nikoliv vzhledem ke stanovenému cíli.
5. Hodnocení je systematické.
6. Hodnocení je doplněno ústním i písemným sebehodnocením žáka.

Učitel zahrnuje do hodnocení širší okruh výkonů v návaznosti na výstupy. Očekávané výkony vymezí jako výukové cíle, srozumitelně je formuluje a seznámí s nimi žáky. Postup vzdělávání i hodnocení přizpůsobuje potřebám jednotlivců a používá různé způsoby a prostředky hodnotících činností. Žák je do procesu hodnocení zapojen jako partner, který:

- ví, co se má naučit a proč se učí – smysluplnost učení;
- ví, co bude dělat pro to, aby se naučil;
- ví, jak bude prokazovat, co se naučil;
- ví, podle jakých kritérií bude hodnocen;
- může hodnotit vlastní pokrok a výsledek své práce.

Hodnocení poskytuje žáku, rodičům a učiteli dostatečné informace o průběhu a výsledcích vzdělávání, ukazuje žáku, jak své výsledky zlepšit, motivuje žáka k dalšímu učení a celkově pozitivně působí na rozvoj jeho osobnosti.

⁴ Hodnocení je v souladu s ustanoveními kapitoly IX dokumentu Ref.: 2014-03-D-14-en GeneralRules of the European Schools a dokumentu Ref.: 2013-09-D-38-en Assessment tools for the Primary Cycle of the European Schools.

5.1 Indikátory pro hodnocení výstupů v oblasti Rozvoj jazyka v 5. ročníku

	+	++	+++	++++
Využívá orientace podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech atd.	Dosud se samostatně neorientuje podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech atd. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením vyhledá hesla podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech atd. Při samostatné práci dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasnou pomocí využívá orientace podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech atd. Po upozornění najde a opraví chyby.	Nezávisle a přesně využívá orientace podle abecedy v pravidlech, slovnících, encyklopediích, seznamech atd.
Porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Dosud neporovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Po upozornění najde a opraví chyby.	Nezávisle a přesně porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.
Rozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Dosud nerozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením rozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením rozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Po upozornění najde a opraví chyby.	Nezávisle a přesně rozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.
Pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá.	Dosud nepozná spisovná a nespisovná slova, dosud nerozliší spisovné a nespisovné tvary slov, dosud je správně neužívá. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá. Po upozornění najde a opraví chyby.	Nezávisle a přesně pozná spisovná a nespisovná slova, rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, správně je užívá.

Rozliší všechny slovní druhy.	Dosud nerozliší všechny slovní druhy. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením rozliší všechny slovní druhy. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením rozliší všechny slovní druhy. Po upozornění najde a odstraní chyby.	Nezávisle a přesně rozliší všechny slovní druhy.
Určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu.	Dosud neurčí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, dosud nečasuje slovesa a neužívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu. Po upozornění najde a odstraní chyby.	Nezávisle a přesně určí základní mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, časuje slovesa a užívá je ve správných gramatických tvarech v mluveném i psaném projevu.
Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty.	Dosud nevyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici dosud neoznačí základ věty. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Nezávisle a přesně vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.
Rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů.	Dosud nerozliší větu jednoduchou a souvětí, dosud vhodně nezmění větu jednoduchou v souvětí a naopak, dosud neužívá vhodných spojovacích výrazů. Je velmi závislý na pomoci učitele.	Pod vedením rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.	S občasným povzbuzením rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů. Po upozornění najde a odstraní chyby.	Nezávisle a přesně rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak, užívá vhodných spojovacích výrazů.

<p>Odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná i příbuzná slova) bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem.</p>	<p>Dosud neodůvodní a nenapíše správně: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná i příbuzná slova) bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem. Je velmi závislý na pomoci učitele.</p>	<p>Pod vedením odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná i příbuzná slova) bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem. Dělá časté chyby způsobené nedostatečným pochopením látky.</p>	<p>S občasným povzbuzením odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná i příbuzná slova) bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem. Po upozornění najde a odstraní chyby.</p>	<p>Nezávisle a přesně odůvodní a napíše správně: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná i příbuzná slova) bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých koncovku ve shodě přísudku s holým podmětem.</p>
---	---	--	--	--

6. Přílohy

6.1 Organizace vzdělávání a časová dotace

Organizace vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura v Evropských školách nabývá dvojí podoby vyplývající ze skutečnosti, zda je v příslušné škole zřízena česká jazyková sekce, či nikoliv:

a) školy, v nichž je zřízena samostatná česká sekce:

vzdělávání v mateřské škole probíhá v podobě integrovaných bloků, průběžného každodenního zařazování činností z oblasti mateřského jazyka nebo jako přímo řízená činnost zaměřená na český jazyk,

vzdělávání v primárním cyklu probíhá ve vyučovacích jednotkách nebo v blocích (v závislosti na celkové organizaci výuky a věku žáků).

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících primárního cyklu:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Časová dotace	8 hodin (16 x 30 min)	8 hodin (16 x 30 min)	6,75 hodin (9 x 45 min)	6,75 hodin (9 x 45 min)	6,75 hodin (9 x 45 min)

b) školy, v nichž není zřízena samostatná česká sekce:

výuka probíhá v časově omezené vyučovací jednotce v rozsahu 30 nebo 45 minut v určené učebně, dle možnosti ve školní knihovně nebo v počítačové učebně.

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících primárního cyklu:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Časová dotace	2,5 hodiny (5 x 30 min)	2,5 hodiny (5 x 30 min)	3,75 hodiny (5 x 45 min)	3,75 hodiny (5 x 45 min)	3,75 hodiny (5 x 45 min)

6.2 Všeobecná kritéria pro dosažení vzdělávacích cílů předmětuⁱ

Úroveň dosažení vzdělávacích cílů	Všeobecná kritéria pro dosažení vzdělávacích cílů předmětu			
	Porozumění	Přesnost	Samostatnost	Užití/Aplikace
+	Nízká úroveň pochopení pojmů. Závažné nedostatky v osvojení kompetencí. Zatím nedokáže stavět na naučeném a pokračovat v učení.	Četné chyby a nesprávné výsledky způsobené nedostatkem vědomostí a nepochopením.	Velmi závislý/á na pomoci učitele.	Dosud nedokáže uplatnit kompetenci v běžných nebo jednoduchých situacích.
++	Částečné pochopení látky. Mezery v osvojení kompetencí. Kompetence je třeba dále rozvíjet a procvičovat.	Časté chyby způsobené většinou nedostatečným pochopením.	Obvykle pracuje pod vedením učitele nebo spolužáka.	Kompetence dokáže uplatnit v běžných nebo jednoduchých situacích.
+++	Problematické dobře rozumí; občas se ještě vyskytují drobné nedostatky a stále existuje prostor pro lepší osvojení.	Chyby se vyskytují zřídka a jsou způsobené nepozorností nebo omylem.	Pracuje téměř nezávisle, jen občas potřebuje povzbuzení.	Osvojené kompetence sebejistě aplikuje. Uplatní naučené postupy.
++++	Dokonalé pochopení a osvojení. Výborné výsledky. Je schopen/schopna vysvětlit látku spolužákům.	Přesná práce, chyby se vyskytují výjimečně.	Pracuje nezávisle a sebejistě.	Osvojené kompetence uplatní v různých situacích a kontextech. Je schopen/schopna vytvářet vlastní pracovní strategie.

- ++++ Úplné dosažení vzdělávacích cílů
- +++ Uspokojivé dosažení vzdělávacích cílů
- ++ Částečné dosažení vzdělávacích cílů
- + Vzdělávací cíle nejsou ještě dosaženy

ⁱ Všeobecná kritéria užívají učitelé i žáci pro průběžné i závěrečné hodnocení v souladu s dokumentem Ref.: 2013-09-D-38-en-8 Assessment tools for the primary cycle of the European Schools.